

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **PRO-KATEX a.s.**, se sídlem Vinohradská 2279/164, Praha, zast. JUDr. Ivem Beránkem, advokátem se sídlem Sokolovská 47/73, Praha, proti žalovanému: **Český báňský úřad**, se sídlem Kozí 748/4, Praha, **za účasti:** KÁMEN Zbraslav, a.s., se sídlem Žitavského 1178, Praha, zast. JUDr. Pavlem Sedláčkem, advokátem se sídlem Dlouhá 705/16, Praha, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 1. 2023, č. j. 15 A 34/2020-80,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

1. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 5. 2020, č. j. SBS 13298/2020/ČBÚ-21. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatelky a potvrdil rozhodnutí Obvodního báňského úřadu pro území kraje Ústeckého (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 3. 2. 2020, č. j. SBS 30245/2018/OBÚ-04/6, kterým byla zamítnuta stěžovatelčina žádost o vydání předchozího souhlasu s převodem dobývacích prostorů Dobkovičky a Litochovice.

[2] Stěžovatelka je obchodní společností zapsanou v obchodním rejstříku od 8. 8. 1995. Provádí hornickou činnost a činnost prováděnou hornickým způsobem. Dne 25. 9. 2018 požádala správní orgán I. stupně o vydání předchozího souhlasu s převodem dobývacích prostorů Dobkovičky a Litochovice, k čemuž doložila smlouvu o převodu dobývacích prostorů uzavřenou dne 29. 5. 1997 se společností ČEDIČ Dobkovičky a.s. (dnes vymazána z obchodního rejstříku) jako převodcem a stěžovatelkou jako nabyvatelem. V návrhu na zahájení řízení stěžovatelka uvedla, že na základě smlouvy ze dne 29. 5. 1997 na ni byly převedeny uvedené dobývací prostory. K předložené smlouvě nebyl vydán souhlas podle § 27 odst. 7 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), v rozhodném znění. Stěžovatelka proto o tento souhlas požádala.

[3] Správní orgán I. stupně žádost stěžovatelky o vydání předchozího souhlasu s převodem dobývacích prostorů zamítl s tím, že pro platný převod dobývacího prostoru musí být splněny následující zákonné podmínky. Zaprvé se převod musí uskutečnit mezi organizacemi ve smyslu § 5a horního zákona. Zadruhé je k převodu nezbytný souhlas obvodního báňského úřadu. Zatřetí se převod může uskutečnit jen na základě smlouvy uzavřené mezi organizací oprávněnou dobývat výhradní ložisko v daném dobývacím prostoru a novým budoucím nabyvatelem dobývacího prostoru. Nezbytnou podmínkou je také oprávnění převádějící organizace s dobývacím prostorem disponovat. Uvedené podmínky musí být splněny kumulativně, přičemž není podstatné, zda je nejprve uzavřena smlouva o převodu dobývacích prostorů, či zda jejímu uzavření časově předcházelo vydání souhlasu s jejich převodem.

[4] Za stěžejní správní orgán I. stupně považoval, že jako organizace oprávněná k dobývání výhradních ložisek v dobývacím prostoru Dobkovičky a Litochovice je evidována společnost KÁMEN Zbraslav, a.s. (OZNŘ), která s převodem dobývacích prostorů nesouhlasila. Správní orgán I. stupně odkázal také na své rozhodnutí ze dne 13. 6. 2019, č. j. SBS/19845/2018/OBÚ-04/8, kterým podle § 142 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), určil, že k dobývání výhradního ložiska v uvedených dobývacích prostorech je oprávněna právě OZNŘ. Toto rozhodnutí bylo k odvolání stěžovatelky rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 11. 2019, č. j. SBS 31392/2019/ČBÚ-21/2, potvrzeno. Stejně tak byla rozsudkem krajského soudu ze dne 22. 6. 2022, č. j. 15 A 162/2019-80, zamítnuta žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí žalovaného v této věci (kasační stížnost stěžovatelky Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 30. 5. 2023, č. j. 4 As 200/2022-42, zamítl). Správní orgán I. stupně tak považoval za nepochybné, že organizací oprávněnou k dobývání v uvedených dobývacích prostorech je OZNŘ, která tyto prostory nabyla na základě smlouvy ze dne 8. 6. 2001 uzavřené se společností ČEDIČ Dobkovičky, a.s. Žádosti stěžovatelky o vydání souhlasu s převodem dobývacích prostorů proto nemohl správní orgán I. stupně vyhovět.

[5] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně (o zamítnutí žádosti o vydání souhlasu s převodem dobývacích prostorů) podala stěžovatelka odvolání, které žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil (viz výše). I když žalovaný souhlasil se stěžovatelkou v tom, že předchozí souhlas není podmínkou pro uzavření smlouvy o převodu dobývacích prostorů (ta může být uzavřena i před vydáním souhlasu), je nutnou podmínkou pro samotný převod dobývacího prostoru. Horní zákon v § 27 odst. 7 jasně stanoví, že *organizace může smluvně převést dobývací prostor na jinou organizaci po předchozím souhlasu obvodního báňského úřadu*. Tento souhlas správní orgán I.

pokračování

stupně nemohl vydat, neboť z obsahu spisu vyplynulo, že od společnosti ČEDIČ Dobkovičky, a.s. nabyla oba dobývací prostory OZNŘ, což bylo potvrzeno i v řízení o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu.

2. Řízení u krajského soudu

[6] Stěžovatelka napadla rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou krajský soud podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

[7] Krajský soud vycházel ze znění § 27 odst. 7 horního zákona, které považoval za jasné, srozumitelné a bezrozporné. Toto ustanovení vyžaduje pro náležité převedení dobývacích prostorů souhlas obvodního báňského úřadu. Pokud nebyl tento souhlas dán, k převodu nedošlo. Krajský soud proto nesouhlasil s tvrzením stěžovatelky, že tento souhlas má pouze deklaratorní povahu. Nejedná se o pouhou formalitu, ale o pojistný mechanismus, kterým obvodní báňský úřad stanovuje podmínky převodu. Na stěžovatelku tak dosud dobývací prostory nemohly být převedeny.

[8] K povaze smlouvy o převodu dobývacích prostorů krajský soud uvedl, že převažující praxe správních soudů dovodila soukromoprávní povahu smlouvy s výraznými veřejnoprávními prvky. K tomu krajský soud odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 4 As 242/2015-38; a ze dne 4. 6. 2015, č. j. 9 As 186/2014-50, přičemž zdůraznil, že judikatura správních soudů rozlišuje mezi soukromoprávní smlouvou o převodu dobývacích prostorů a veřejnoprávním oprávněním k dobývacím prostorům, které je předmětem uvedené soukromoprávní smlouvy, ale nikoliv její jedinou náležitostí. Z těchto důvodů nelze podle krajského soudu ztotožňovat veřejnoprávní oprávnění k dobývacím prostorům se smlouvou, a činit z ní tak smlouvu veřejnoprávní. V tomto ohledu krajský soud nesouhlasil se závěry civilních soudů, na které stěžovatelka odkazovala.

[9] K námitce stěžovatelky se krajský soud zabýval také tím, zda mohla OZNŘ dobývací prostory nabýt od předchůdce ČEDIČ Dobkovičky, a.s. Krajský soud uvedl, že oba dobývací prostory (Litochovice i Dobkovičky) byly původně součástí státního podniku Kamenolom Dobkovičky. Státní podnik byl na základě smlouvy o prodeji podniku ze dne 15. 1. 1995 privatizován společností A. G. Service s.r.o. a Ing. Liborem Veselým – Stavební firma Veselý. Součástí privatizovaného majetku (podniku, který je souborem hmotných, osobních a nehmotných složek podnikání) byla také práva k dotčeným dobývacím prostorům.

[10] Podle § 15a odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění účinném do 30. 4. 2000 (dále jen „privatizační zákon“), platí, že po dobu jednoho roku od uzavření smlouvy o prodeji majetku privatizovaného podniku nebo o vkladu majetku privatizovaného podniku do obchodní společnosti od vzniku této obchodní společnosti může nabyvatel podnikat v rozsahu, ve kterém k tomu byl oprávněn tento podnik. Při prodeji nebo vkladu organizační složky privatizovaného podniku přechází obdobně na nabyvatele oprávnění podnikat v rozsahu činnosti organizační složky. K tomu krajský soud konstatoval, že toto ustanovení mělo za cíl stanovit přechodné roční období, ve kterém mohl nabyvatel podnikat v nezměněném rozsahu jako původní nabývaný podnik, aby byla zachována kontinuita privatizovaných podniků. V daném případě tak byl § 15a

odst. 1 privatizačního zákona ve vztahu speciality k § 27 odst. 7 horního zákona, a souhlas příslušného báňského úřadu tak nebyl při „privatizačním převodu“ vyžadován.

[11] Společnosti A. G. Service s.r.o. a Ing. Libor Veselý – Stavební firma Veselý tak nabyly dotčené dobývací prostory na základě smlouvy ze dne 15. 1. 1995, přičemž v přechodné době jednoho roku ode dne uzavření této smlouvy dobývací prostory dále převedly na společnost ČEDIČ Dobkovičky, a.s., a to na základě smlouvy ze dne 6. 4. 1995 (k tomuto převodu již souhlas udělen byl). Krajský soud tak nemohl souhlasit s námitkou stěžovatelky, že pokud by byl souhlas podmínkou samotného převodu dobývacích prostorů, nebyly nikdy dobývací prostory náležitě privatizovány a dosud náleží České republice.

[12] Závěrem krajský soud zdůraznil, že stěžejním důvodem zamítnutí žádosti o vydání souhlasu s převodem dobývacích prostorů byla skutečnost, že subjekt oprávněný dobývat v obou dobývacích prostorech (OZNŘ) nedal souhlas s jejich převodem. Již sama tato skutečnost vede k zamítnutí žádosti stěžovatelky. Krajský soud rovněž vyjádřil udivení nad skutečností, že stěžovatelka požádala o vydání souhlasu s převodem dobývacích prostorů na základě smlouvy uzavřené před 21 lety. I když zákon nestanoví lhůtu, ve které je nutné o souhlas požádat, tuto skutečnost považoval krajský soud za „*velmi nestandardní*“. Zpochybnění současného stavu od roku 1997 by nadto vedlo k majetkové újmě především na straně OZNŘ.

3. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a OZNŘ

[13] Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, ve které odkázala na § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatelka zdůraznila, že nesouhlasí s posouzením krajského soudu ohledně následujících právních otázek.

[14] Úvodem stěžovatelka namítla, že krajský soud nesprávně vyložil povahu souhlasu udělovaného podle § 27 odst. 7 horního zákona. Za určující stěžovatelka považovala, že smlouva o převodu dobývacího prostoru je smlouvou veřejnoprávní, přičemž tento charakter je pro posouzení povahy souhlasu zcela zásadní. Stěžovatelka odkázala na usnesení zvláštního senátu ze dne 14. 12. 2017, č. j. Konf 15/2016, a na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 22 Cdo 81/2015-244, z nichž vyplývá, že se jedná o smlouvu veřejnoprávní. Souhlas s převodem dobývacích prostorů, který podle § 27 odst. 7 horního zákona vydává obvodní báňský úřad, má pak pouze evidenční charakter (je vyžadován pro účely zapsání oprávněné organizace do příslušné evidence dobývacích prostorů) a není podmínkou účinnosti nebo platnosti samotného převodu dobývacích prostorů. Tento závěr vyplývá podle stěžovatelky jak z výše uvedeného usnesení zvláštního senátu a rozsudku Nejvyššího soudu, tak i z ustanovení správního řádu.

[15] Veřejnoprávní smlouva je podle § 159 odst. 1 správního řádu dvoustranný nebo vícestranný úkon, který mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva. Oprávnění k dobývání je veřejným právem, proto smlouva o převodu dobývacího prostoru je smlouvou veřejnoprávní a řídí se ustanoveními § 159 až § 170 správního řádu. Jelikož však byla smlouva o převodu dobývacích prostorů mezi stěžovatelkou a předchůdcem (ČEDIČ Dobkovičky, a.s.) uzavřena dne 29. 5. 1997, je nutné v souladu s § 182 odst. 2 správního řádu posuzovat její uzavření (vznik) podle dosavadních právních předpisů, tj. podle § 44 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v relevantním znění (dále jen „občanský zákoník“).

pokračování

[16] Stěžovatelka také uvedla, že podle § 170 správního řádu nelze u veřejnoprávních smluv uvažovat o jejich platnosti, či neplatnosti. Ustanovení občanského zákoníku o platnosti právních jednání se na veřejnoprávní smlouvy nepoužijí. Předchozí souhlas podle § 27 odst. 7 horního zákona tak nemůže být podmínkou platnosti smlouvy o převodu dobývacích prostorů, resp. samotného převodu, tudíž v případě převodu dobývacího prostoru nelze aplikovat ani úpravu obsaženou v § 164 odst. 3 správního řádu. V případě uzavření smlouvy o převodu dobývacích prostorů v rozporu s právními předpisy je možné takovou účinně uzavřenou veřejnoprávní smlouvu zrušit jen postupem podle § 165 správního řádu, čímž je chráněn zájem na ochraně a využití nerostného bohatství. Stěžovatelka proto zastává názor, že předchozí souhlas podle § 27 odst. 7 horního zákona má pouze deklaratorní účinky a slouží k řádnému zaevidování provedeného převodu. Jeho absence však nemůže mít žádný vliv na převod dobývacích prostorů, ke kterému došlo již na základě smlouvy ze dne 29. 5. 1997.

[17] Stěžovatelka dále nesouhlasila s tím, jak krajský soud hodnotil otázku privatizace státního podniku Kamenolom Dobkovičky. Pokud by totiž souhlas obvodního báňského úřadu ve smyslu § 27 odst. 7 horního zákona byl nezbytnou podmínkou převodu dobývacích prostorů (což je ovšem podle jejího přesvědčení v rozporu s nejnovější judikaturou), bylo by nutné dovodit, že dobývací prostory stále náleží České republice. Příslušné báňské úřady totiž nikdy nevydaly předchozí souhlas s jejich převodem na základě privatizační smlouvy o prodeji podniku ze dne 15. 1. 1995. Na daný případ nebylo aplikovatelné ustanovení § 15a privatizačního zákona, jak dovodil krajský soud. Toto ustanovení se totiž týká výlučně rozsahu podnikání nabyvatele privatizovaného majetku, který na základě uzavřené privatizační smlouvy mohl pokračovat v činnosti svého předchůdce i bez splnění potřebných kvalifikačních předpokladů. Předpokládalo se totiž, že si nabyvatel potřebná oprávnění obstará během přechodného ročního období. Takovým oprávněním mohlo být např. oprávnění k hornické činnosti, nikoli však předchozí souhlas s převodem dobývacích prostorů – pakliže mělo jít o podmínku jejich převodu. V případě akceptace právního názoru krajského soudu (tj. názoru, že souhlas s převodem dobývacích prostorů je podmínkou samotného převodu) by tak bylo nezbytné uzavřít, že dobývací prostory jsou stále ve vlastnictví České republiky.

[18] Závěrem kasační argumentace stěžovatelka zopakovala, že na ni byly dobývací prostory převedeny již na základě smlouvy o jejich převodu uzavřené dne 29. 5. 1997, neboť tato veřejnoprávní smlouva dosud nebyla zrušena. Nic proto nebrání vydání souhlasu obvodního báňského úřadu, který má pouze evidenční charakter a není zákonnou podmínkou účinnosti veřejnoprávní smlouvy. Naopak, po uzavření této smlouvy (po 29. 5. 1997) nemohly být uzavřeny jiné veřejnoprávní smlouvy, přestože dosud ke smlouvě ze dne 29. 5. 1997 nebyl vydán souhlas ve smyslu § 27 odst. 7 horního zákona. Stěžovatelka je přesvědčena, že OZNŘ, která uskutečňuje hornickou činnost v dobývacích prostorech Litochovice a Dobkovičky, tak činí na úkor samotné stěžovatelky, a to na základě nezákonné, resp. nulitní smlouvy o převodu dobývacích prostorů, kterou uzavřela se společností ČEDIČ Dobkovičky, a.s. dne 8. 6. 2001.

[19] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zrekapituloval dosavadní průběh řízení, jakož i nabytí oprávnění dobývat v dobývacích prostorech společnosti KÁMEN Zbraslav, a.s. (OZNŘ). Žalovaný zdůraznil, že stěžovatelka pouze rekapituluje již uplatněné námitky, se kterými se vypořádaly jak správní orgány, tak i krajský soud. Základním důvodem, proč

nemohlo být žádosti stěžovatelky o vydání souhlasu vyhověno, byla skutečnost, že od roku 2001 je organizací oprávněnou k dobývání OZNŘ, nikoli společnost ČEDIČ Dobkovičky, a.s. OZNŘ přitom nesouhlasí s převodem dobývacích prostorů, proto nelze žádosti stěžovatelky vyhovět. Žalovaný poukázal na „vedlejší linii“ posuzované věci, ve které bylo pravomocně určeno a potvrzeno výše uvedené oprávnění OZNŘ dobývat v obou dobývacích prostorech (jednalo se o linii vedenou podle § 142 správního řádu, tj. o určení právního vztahu). Tato linie byla potvrzena i správními soudy.

[20] Žalovaný nerozporoval skutečnost, že státem vedená evidence dobývacích prostorů nemá konstitutivní povahu. Souhlas vydaný podle § 27 odst. 7 horního zákona je však samotnou podmínkou převodu dobývacích prostorů. Nelze proto souhlasit se stěžovatelkou v tom, že dobývací prostory byly na stěžovatelku převedeny již na základě smlouvy ze dne 29. 5. 1997. Není totiž podstatné, zda je nejprve uzavřena smlouva o převodu, či zda je nejprve vydán souhlas s převodem; podstatné je, že jsou splněny obě podmínky. Ty u stěžovatelky splněny nebyly, kdežto u OZNŘ ano. Organizací oprávněnou k samotnému převodu dobývacích prostorů je tak od roku 2001 právě OZNŘ, nelze proto stěžovatelce vydat souhlas s převodem na základě smlouvy, kde je jako převodce uvedena společnost ČEDIČ Dobkovičky, a.s., když tato společnost je dnes již vymazána z obchodního rejstříku (zanikla). Veškeré povinnosti plynoucí z oprávnění dobývat v dobývacích prostorech plní od roku 2001 OZNŘ, stěžovatelka tak nemůže tvrdit, že je „držitelem“ oprávnění dobývat.

[21] Žalovaný dále zdůraznil, že správní řízení o převodu dobývacích prostorů na OZNŘ bylo skončeno v roce 2001, přičemž podmínka souhlasu s převodem plyne přímo z horního zákona. Úpravu veřejnoprávních smluv obsaženou v současném správním řádu tak nelze použít. Souhlas byl tehdy udělován nikoli ke smlouvě, ale k samotnému převodu dobývacích prostorů, přičemž podle § 47 tehdejšího občanského zákoníku platilo, že pokud zákon stanoví, že je potřeba ke smlouvě rozhodnutí příslušného orgánu, je smlouva účinná tímto rozhodnutím. A nebyl-li podán do tří let od uzavření smlouvy návrh na vydání tohoto rozhodnutí, platí, že účastníci od smlouvy odstoupili. Účinky stěžovatelkou předkládané smlouvy tak zanikly ke dni 29. 5. 2000. Tyto závěry nevyvrací ani stěžovatelkou zdůrazňovaná judikatura. Jako nedůvodnou označil žalovaný také námitku týkající se nesprávného výkladu převodu v rámci privatizace. Ta se podle žalovaného uskutečnila na základě v zákoně jednoznačně obsažené výjimky, kdy souhlas nebyl vyžadován. Veškeré další převody byly souhlasem doprovázeny, ani tato námitka tak nemůže uspět. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[22] OZNŘ ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že souhlas podle § 27 odst. 7 horního zákona je obligatorní podmínkou převodu dobývacího prostoru. Jde o smíšený institut soukromoprávní povahy s výraznou veřejnoprávní ingerencí. Samotný převod se sice uskutečňuje na základě smlouvy, avšak její uzavření je podmíněno právě souhlasem obvodního báňského úřadu. Na tomto nezměnilo nic ani usnesení zvláštního senátu, na které odkazovala stěžovatelka. Podle OZNŘ svědčí pro soukromoprávní povahu smlouvy i to, že její stranou není stát, ale dva subjekty soukromého práva. Pokud nebyl souhlas báňským úřadem vydán, k převodu dobývacího prostoru nedošlo. Stěžovatelčin návrh je od samého počátku nedůvodný, neboť účinky smlouvy ze dne 29. 5. 1997 mezi stěžovatelkou a společností ČEDIČ Dobkovičky, a.s. již zanikly.

pokračování

[23] Ve vztahu k privatizačnímu zákonu OZNŘ uvedla, že po dobu jednoho roku byly subjekty A. G. Service s.r.o. a Ing. Libor Veselý – Stavební firma Veselý oprávněny činit to, co jejich předchůdce – Kamenolom Dobkovičky, státní podnik. Souhlas s převodem při privatizaci státního podniku tak nebyl podle zákona vyžadován. OZNŘ odkázala také na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2016, č. j. 29 Cdo 1376/2014, v němž podle jejího názoru i Nejvyšší soud dospěl k závěru, že souhlas podle § 27 odst. 7 horního zákona není zákonnou podmínkou platnosti smlouvy o převodu dobývacího prostoru. A jelikož subjekty, které státní podnik privatizovaly, nikdy nezačaly dobývání ložisek v dobývacích prostorech (namísto toho dobývací prostory převedly na ČEDIČ Dobkovičky, a.s.), souhlas příslušného obvodního báňského úřadu nepotřebovaly. OZNŘ proto závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu „potvrdil“.

4. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[24] Nejvyšší správní soud (NSS) nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelka je řádně zastoupena. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[25] Kasační stížnost není důvodná.

[26] Podstatou kasační stížnosti je posouzení tří námitek, které stěžovatelka vymezila již v průběhu předchozího řízení a které nyní v podané kasační stížnosti v zásadě opakuje. Předně stěžovatelka rozporovala povahu souhlasu, který vydává podle § 27 odst. 7 horního zákona obvodní báňský úřad s převodem dobývacího prostoru. Zadruhé stěžovatelka nesouhlasila s posouzením povahy smlouvy o převodu dobývacího prostoru – podle jejího názoru se jedná o smlouvu veřejnoprávní. Ve třetí námitce se pak stěžovatelka vymezila proti tomu, jak krajský soud vypořádal námitku týkající se privatizace státního podniku Kamenolom Dobkovičky (resp. absenci souhlasu obvodního báňského úřadu při uzavření privatizační smlouvy).

4. 1 K povaze souhlasu vydávaného podle § 27 odst. 7 horního zákona

[27] Horní zákon v § 27 odst. 7 stanoví, že „organizace může smluvně převést dobývací prostor na jinou organizaci po předchozím souhlasu obvodního báňského úřadu; ustanovení § 24 odst. 11 o tříleté lhůtě pro požádání o povolení hornické činnosti zde platí obdobně. Převedení dobývacího prostoru, doložené stejnopisem smlouvy, oznámí převádějící organizace obvodnímu báňskému úřadu“ (důraz přidán).

[28] Odstavec 7 byl do § 27 horního zákona vložen novelou provedenou zákonem č. 541/1991 Sb. s účinností od 20. 12. 1991. Od doby jeho účinnosti platí toto ustanovení v nezměněné podobě (s výjimkou odkazu na § 24 horního zákona, v němž se měnily jednotlivé odstavce). Citované ustanovení umožňuje organizacím ve smyslu § 5a horního zákona (tj. právníkům a fyzickým osobám, které v rámci podnikatelské činnosti při splnění podmínek stanovených právními předpisy vykonávají vyhledávání, průzkum nebo

dobývání výhradních ložisek nebo jinou hornickou činnost) smluvně převést dobývací prostor na jinou organizaci.

[29] Dobývací prostor je „územně vymezeným prostorem, k němuž se váže veřejnoprávní oprávnění; dobývací prostor však není věcí v právním slova smyslu“; viz usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zvláštní senát“), ze dne 14. 12. 2017, č. j. Konf 18/2016-63, č. 3730/2018 Sb. NSS, viz také usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 1. 2013, sp. zn. 23 Cdo 721/2011, a usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 8. 2013, sp. zn. II. ÚS 1058/13; nebo ze dne 13. 2. 2018, sp. zn. I. ÚS 936/17. Stanovením dobývacího prostoru vzniká organizaci oprávnění k dobývání výhradního ložiska (§ 24 odst. 1 věta první horního zákona). Zahájit jeho dobývání však může organizace až po vydání povolení obvodním báňským úřadem (věta druhá téhož ustanovení).

[30] K převedení dobývacího prostoru na jinou organizaci požaduje horní zákon kromě uzavření smlouvy předchozí souhlas obvodního báňského úřadu. Převod dobývacího prostoru je tak „smíšeným institutem soukromoprávní povahy s výraznou veřejnoprávní ingerencí (§ 27 odst. 7 horního zákona). Samotný převod se uskutečňuje sice na základě smlouvy o převodu dobývacího prostoru, ale uzavření této smlouvy je podmíněno vydáním předchozího souhlasu, ve kterém stanovuje obvodní báňský úřad podmínky k uskutečnění převodu;“ srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2014, č. j. 4 As 83/2014-38. Tento závěr je následován také v novější judikatuře (viz rozsudky NSS ze dne 27. 7. 2022, č. j. 7 As 261/2020-25; a ze dne 24. 8. 2022, č. j. 7 As 273/2020-30).

[31] Souhlas obvodního báňského úřadu je nezbytnou podmínkou převodu dobývacího prostoru. Absence tohoto souhlasu způsobuje, že k převodu dobývacího prostoru nedojde. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 3. 2016, č. j. 4 As 242/2015-38 (bod [19]), smlouva o převodu dobývacího prostoru představuje titul, na jehož základě dochází ke změně práv a povinností dotčených účastníků; obvodní báňský úřad však „vydává souhlas s vlastním převodem dobývacího prostoru, tj. zjednodušeně řečeno, kdo nadále bude oprávněnou organizací ve smyslu horního zákona.“

[32] Skutečnost, že se jedná o nutnou podmínku převodu dobývacího prostoru, bez níž k samotnému převodu nedojde, vyplývá z také toho, že obvodní báňský úřad stanovuje v daném souhlasu podmínky uskutečnění převodu – např. povinnost vytvářet finanční rezervy k sanaci a rekultivaci pozemků dotčených těžbou a k vypořádání důlních škod; k tomu viz rozsudek NSS ze dne 4. 6. 2015, č. j. 9 As 186/2014-50. Není přitom podstatné, zda byla nejprve uzavřena smlouva o převodu dobývacích prostorů mezi organizacemi ve smyslu § 5a horního zákona, nebo zda samotnému uzavření této smlouvy časově předcházelo vydání souhlasu obvodního báňského úřadu. Souhlas je totiž vázán na samotný převod (*modus*), nikoli na smlouvu jako takovou (*titulus*), proto musí být udělen před samotným převodem (bez něj k převodu nedojde), nikoli před uzavřením smlouvy. Ohledně tohoto závěru není v judikatuře sporu (viz již uvedené rozsudky NSS č. j. 4 As 242/2015-38, č. j. 7 As 261/2020-25 a č. j. 7 As 273/2020-30).

[33] Nelze proto se stěžovatelkou souhlasit v tom, že souhlas obvodního báňského úřadu má pouze evidenční (deklaratorní) charakter a slouží „pouze“ k zápisu stěžovatelky do příslušné evidence. Jak bylo uvedeno výše, souhlas obvodního báňského úřadu je bytostnou

pokračování

podmínkou samotného převodu. Stěžovatelka se proto mylí, pokud v kasační stížnosti setrvává na svém přesvědčení, že dobývací prostory Litochovice a Dobkovičky na ni byly převedeny již na základě smlouvy ze dne 29. 5. 1997, když k této smlouvě nebyl dosud vydán souhlas obvodního báňského úřadu.

[34] O vydání souhlasu ke smlouvě uzavřené dne 29. 5. 1997 stěžovatelka požádala na počátku celé nyní projednávané věci (dne 25. 9. 2018), avšak správní orgán I. stupně její žádosti vyhovět nemohl, neboť zjistil, že osobou, které svědčí oprávnění v dobývacích prostorech dobývat, je společnost KÁMEN Zbraslav, a.s. (OZNŘ). Skutkový a právní stav byl ke dni rozhodování správních orgánů takový, že oprávnění dobývat svědčilo zcela jinému subjektu – a sice OZNŘ, která uzavřela smlouvu se společností ČEDIČ Dobkovičky, a.s. dne 8. 6. 2001 a ke které byl vydán potřebný souhlas obvodního báňského úřadu (ze dne 13. 6. 2001, č. j. 2197/01). Tato společnost (OZNŘ) také v dobývacích prostorech Litochovice a Dobkovičky hornickou činnost uskutečňuje.

[35] Ostatně, tyto skutečnosti potvrzuje také „vedlejší linie“ nyní projednávané věci, v níž k žádosti stěžovatelky správní orgán I. stupně postupem podle § 142 správního řádu určil, že osobou oprávněnou k dobývání výhradního ložiska v uvedených dobývacích prostorech Dobkovičky i Litochovice je oprávněna právě OZNŘ (jedná se o rozhodnutí ze dne 13. 6. 2019, č. j. SBS/19845/2018/OBÚ-04/8, které bylo následně potvrzeno rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 11. 2019, č. j. SBS 31392/2019/ČBÚ-21/2). Proti rozhodnutí žalovaného v této „vedlejší linii“ podala stěžovatelka žalobu, kterou krajský soud rozsudkem ze dne 22. 6. 2022, č. j. 15 A 1662/2019-80, zamítl. Kasační stížnost stěžovatelky zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 30. 5. 2023, č. j. 4 As 200/2022-42. S ohledem na tyto skutečnosti tak nemohl správní orgán I. stupně, ani žalovaný stěžovatelce v nyní projednávané věci vyhovět, jak ostatně uvedl také krajský soud. První námitka stěžovatelky týkající se „evidenčního charakteru“ souhlasu obvodního báňského úřadu tak není důvodná.

4. 2 K povaze smlouvy o převodu dobývacího prostoru

[36] Pokud jde o povahu smlouvy o převodu dobývacího prostoru, stěžovatelka v kasační stížnosti namítala, že tato smlouva je veřejnoprávní – k tomu odkazovala na usnesení zvláštního senátu ze dne 14. 12. 2017, č. j. Konf 18/2016, a na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2015, sp. zn. 22 Cdo 81/2015. Nesouhlasila tak s dílčím závěrem krajského soudu, že převažující praxe dospěla k závěru o její soukromoprávní povaze.

[37] Nejvyšší správní soud se ve své předchozí judikatuře zabýval převážně povahou převodu dobývacího prostoru. Výslovně přitom uvedl, že se jedná o „*smíšený institut soukromoprávní povahy s výraznou veřejnoprávní ingerencí*“ (viz již výše uvedené rozsudky č. j. 4 As 83/2014-38, č. j. 9 As 186/2014-50, č. j. 7 As 261/2020-25, č. j. 7 As 273/2020-30). K samotné smlouvě pak NSS v rozsudku č. j. 4 As 242/2015-38 uvedl, že tato smlouva „*představuje v souladu se soukromoprávní doktrínou titul, na jehož základě dochází ke změně práv a povinností dotčených účastníků.*“

[38] Samotnou povahu smlouvy o převodu dobývacích prostorů Nejvyšší správní soud blíže v uvedených rozhodnutích nerozebíral; *expressis verbis* se k povaze smlouvy o převodu dobývacího prostoru NSS v rozsudcích č. j. 4 As 83/2014-38, č. j. 4 As 242/2015-38,

č. j. 9 As 186/2014-50, č. j. 7 As 261/2020-25 a č. j. 7 As 273/2020-30 nevyjádřil. V uvedených rozhodnutích řešil povahu souhlasu s převodem, resp. převod samotný.

[39] Pouze v rozsudku ze dne 30. 5. 2023, č. j. 4 As 200/2022-42, výslovně NSS v bodě [34] uvedl, že „[t]akový závěr [závěr o veřejnoprávní povaze smlouvy o převodu dobývacího prostoru, pozn. NSS] by ostatně odporoval znění § 27 odst. 7 horního zákona, podle něhož obvodní báňský úřad uděluje souhlas se samotným převodem dobývacího prostoru, a nikoliv s uzavřením smlouvy mezi převádějící a nabývací organizací, jimiž jsou osoby soukromého práva, jak vyplývá ze zmíněného ustanovení § 5a téhož zákona.“ O závěru čtvrtého senátu, že smlouva o převodu dobývacího prostoru ve smyslu § 27 odst. 7 horního zákona není veřejnoprávní smlouvou, lze významně pochybovat.

[40] Pro závěr o tom, zda se v daném případě jedná o veřejnoprávní smlouvu, totiž není rozhodující to, kdo jsou smluvní strany, ani to, jaké je označení smlouvy. Rozhodující je materiální pojetí dané smlouvy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2018, č. j. 10 As 258/2017-176, č. 3725/2018 Sb. NSS, nebo také usnesení zvláštního senátu ze dne 21. 5. 2008, č. j. Konf 31/2007-82, č. 1675/2008 Sb. NSS), tj. to, jaký je obsah veřejnoprávní smlouvy – zda jde o úpravu práv a povinností v oblasti veřejného práva – viz § 159 odst. 1 a následující ustanovení správního řádu, do kterého se promítly požadavky na základní náležitosti veřejnoprávních smluv (k tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2007, č. j. 2 Afs 173/2006-77, č. 1437/2008 Sb. NSS; a ze dne 21. 4. 2016, č. j. 2 Afs 23/2016-34).

[41] Jak již bylo uvedeno výše, dobývací prostor není věcí v právním smyslu, jde o územně vymezený prostor pro dobývání výhradního ložiska určitého nerostu nebo skupiny nerostů vytyčený rozhodnutím příslušného obvodního báňského úřadu a oprávnující organizaci, které byl dobývací prostor stanoven nebo na kterou byl zákonným způsobem převeden, k dobývání výhradního ložiska v tomto prostoru se nacházejícího. K takto vymezenému dobývacímu prostoru se váže veřejnoprávní oprávnění dobývat v něm; toto veřejnoprávní oprávnění vzniká právě stanovením dobývacího prostoru (§ 24 odst. 1 věta první horního zákona).

[42] Podstatou převodu dobývacího prostoru proto není převod „vlastnictví“ – dobývací prostor není věcí, ke které by bylo možné převést vlastnické právo. S ohledem na skutečnost, že podstatu stanovení dobývacího prostoru tvoří vznik tohoto veřejnoprávního oprávnění, je podstatou a smyslem převodu dobývacího prostoru právě převod tohoto práva (resp. oprávnění) dosud oprávněné organizace ve smyslu horního zákona (převodce), které původně vzniklo na základě rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru, dobývat výhradní ložisko na jinou organizaci (na nabyvatele). Jedná se tedy o převod práv a povinností vyplývajících z rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru.

[43] Při tomto náhledu je tak možno zjednodušeně konstatovat, že při smluvním převodu dobývacího prostoru ve smyslu § 27 odst. 7 horního zákona vystupují tři subjekty – organizace podle § 5a horního zákona (převodce a nabyvatel) a obvodní báňský úřad, který k převodu uděluje souhlas. Při vydávání souhlasu postupuje obvodní báňský úřad v rámci vrchnostenského působení veřejné správy a organizacím ve smyslu horního zákona může jednostranně ukládat povinnosti (viz již zmiňovaná povinnost vytvářet finanční rezervy

pokračování

k sanaci a rekultivaci pozemků dotčených těžbou a k vypořádání důlních škod). Tyto skutečnosti tak svědčí naopak o tom, že se o veřejnoprávní smlouvu jedná.

[44] Ostatně, ke stejným závěrům dospěla také judikatura civilní, resp. Nejvyšší soud, který se povahou smlouvy o převodu dobývacího prostoru zabýval při posuzování určovacích žalob (viz rozsudek ze dne 9. 12. 2015, sp. zn. 22 Cdo 81/2015, R 108/2016), resp. při posuzování incidenčních žalob na vyloučení dobývacích prostorů z konkursní podstaty úpadce (viz rozsudek ze dne 30. 6. 2016, sp. zn. 29 Cdo 1376/2014). V uvedených rozhodnutích Nejvyšší soud jasně uzavřel, že smlouva o převodu dobývacích prostorů je smlouvou veřejnoprávní. K totožným závěrům pak dospěla také odborná literatura, viz např. VEDRAL, J. *Správní řád. Komentář*. 2. vyd. Praha: RNDr. Ivana Hexnerová – BOVA POLYGON, 2012, s. 1274; VÍCHA, O. *Horní zákon. Zákon o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 192; HEJČ, D. § 162. In: POTĚŠIL, L., HEJČ, D., RIGEL, F., MAREK, D. *Správní řád. Komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 793; FIALA, Z., FRUMAROVÁ a kol. *Správní řád. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2020, s. 799; KOPECKÝ, M., STAŠA J. a kol. *Správní řád. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2022, s. 802-805; FRUMAROVÁ, K., GRYGAR, T., POUPEROVÁ, O., ŠKUREK, M. *Správní právo procesní*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 479.

[45] Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu tak v rozsudku č. j. 4 As 200/2022-42 uzavřel, že smlouva o převodu dobývacího prostoru není veřejnoprávní smlouvou, přestože tento závěr jednoznačně z dřívější judikatury Nejvyššího správního soudu nevyplývá a přestože judikatura civilní a odborná literatura dospěly v podstatě bezvýhradně k závěru opačnému (smlouvu o převodu dobývacího prostoru považují za smlouvu veřejnoprávní). Také krajský soud v nyní projednávané věci uzavřel, že smlouva o převodu dobývacího prostoru je smlouvou soukromoprávní, což stěžovatelka v podané kasační stížnosti rozporuje.

[46] I když se pátý senát Nejvyššího správního soudu se závěrem čtvrtého senátu (uvedeným v rozsudku č. j. 4 As 200/2022-42) neztotožňuje, odlišný pohled na povahu smlouvy o převodu dobývacího prostoru nemění ničeho na tom, že stěžovatelka s podanou kasační stížností nemůže být úspěšná, a to z následujícího důvodu.

[47] Stěžovatelka požádala o vydání souhlasu s převodem dobývacích prostorů Dobkovičky a Litochovice, k čemuž doložila smlouvu o převodu dobývacích prostorů uzavřenou dne 29. 5. 1997 se společností ČEDIČ Dobkovičky a.s. jako převodcem (tato společnost je dnes vymazána z obchodního rejstříku) a stěžovatelkou jako nabyvatelem. V době rozhodování správního orgánu I. stupně i žalovaného byl však skutkový stav takový, že osobou oprávněnou dobývat v obou dobývacích prostorech byla (a podle obsahu spisu je dodnes) společnost KÁMEN Zbraslav, a.s. (OZNŘ). Ta uzavřela smlouvu o převodu dobývacích prostorů se společností ČEDIČ Dobkovičky a.s. dne 8. 6. 2001, k čemuž byl rovněž vydán souhlas příslušného obvodního báňského úřadu (jedná se o rozhodnutí ze dne 13. 6. 2001, č. j. 2197/01).

[48] Správní orgány tak nemohly vydat souhlas s převodem dobývacích prostorů ze společnosti ČEDIČ Dobkovičky a.s. na stěžovatelku v situaci, kdy oprávnění dobývat v dobývacích prostorech svědčilo třetí osobě. Odlišné posouzení povahy smlouvy o převodu

dobývacích prostorů, než jaké učinil krajský soud (a čtvrtý senát), by tak na nyní posuzovanou věc nemohlo mít s ohledem na uvedený skutkový stav žádný vliv. Slovy Ústavního soudu, „*odlišný názor jinak příslušného senátu nebyl pro posouzení dané věci jakkoli relevantní; jak bude dále doloženo, to, v čem se mýlil, odchýlit od vlastní dosavadní rozhodovací praxe, se do právního posouzení věci ani z důvodů procesních ani věcných totiž promítnout nemohlo*“; v podrobnostech srov. náleze ze dne 20. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 4/06, N 54/44 SbNU 665. Povaha smlouvy o převodu dobývacích prostorů je totiž v projednávané věci s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti v konečném důsledku bezpředmětná – ani závěr o veřejnoprávní povaze této smlouvy by totiž nemohl vést k vyhovění žádosti stěžovatelky o vydání souhlasu s převodem dobývacích prostorů Litochovice a Dobkovičky, resp. k vyhovění podané žalobě nebo kasační stížnosti (k tomu srov. usnesení ze dne 26. 9. 2023, sp. zn. IV. ÚS 2028/23, kterým Ústavní soud odmítl ústavní stížnost stěžovatelky podanou proti rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 200/2022-42, v němž čtvrtý senát v rozporu zejm. s dosavadní civilní judikaturou a odbornou literaturou dovodil soukromoprávní povahu smlouvy o převodu dobývacích prostorů, resp. popřel její veřejnoprávní povahu).

[49] V daném případě proto nepřipadalo v úvahu předložit věc k posouzení rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu, který by závazně povahu smlouvy o převodu dobývacích prostorů ve smyslu § 27 odst. 7 horního zákona vyjasnil. Úkolem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu je sice sjednocovat judikaturu a rozhodovat tam, kde je mu věc postoupena tříčlenným senátem, který dospěl k závěru odlišnému od závěru dříve vysloveného. Ani „*rozšířený senát však neřeší abstraktní právní otázky bez ukotvení ke skutkovým zjištěním posuzovaných případů*“ (usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 6. 2007, č. j. 2 Afs 52/2006-86, č. 1762/2009 Sb. NSS).

[50] Ze stejného důvodu se proto Nejvyšší správní soud blíže námitkami týkajícími se povahy smlouvy o převodu dobývacího prostoru nezabýval. Stejně tak se nezabýval tím, zda se smlouva, kterou stěžovatelka uzavřela dne 29. 5. 1997, měla či má posuzovat podle tehdy účinného občanského zákoníku, příp. kdy účinky této smlouvy zanikly, jak naznačovali ve svém vyjádření žalovaní a OZNR. Rozhodující v posuzované věci je to, že skutkový stav správním orgánům znemožňoval žádosti stěžovatelky o vydání souhlasu vyhovět, proto stěžovatelka nemůže být s námitkou ohledně povahy smlouvy o převodu dobývacích prostorů procesně úspěšná.

4. 3 K absenci souhlasu při privatizaci státního podniku Kamenolom Dobkovičky

[51] Pokud jde o třetí námitku obsaženou v podané kasační stížnosti, tj. nesprávné posouzení absence souhlasu při privatizaci státního podniku Kamenolom Dobkovičky, k tomu Nejvyšší správní soud stručně rekapituluje následující.

[52] Dobývací prostor Dobkovičky byl stanoven rozhodnutím Odboru výstavby Severočeského krajského národního výboru Ústí nad Labem ze dne 30. 12. 1962, zn. Výst. 6191/62-329-6/VaV, a to pro dobývání čediče. Dobývací prostor Litochovice byl stanoven rozhodnutím Ministerstva stavebnictví ČSR, Generálního ředitelství čs. kamenoprůmyslu ze dne 27. 4. 1981, zn. DP 265/80, rovněž pro dobývání čediče. Z obsahu listin obsažených ve správním spise vyplývá, že dobývací prostory byly součástí státního podniku Kamenolom Dobkovičky, při jehož privatizaci byly převedeny na

pokračování

A. G. Service s.r.o. a Ing. Libor Veselý – Stavební firma Veselý na základě smlouvy ze dne 15. 1. 1995. K této smlouvě nebyl vydán souhlas podle § 27 odst. 7 horního zákona.

[53] Z uvedených subjektů byly dobývací prostory převedeny na základě smlouvy ze dne 6. 4. 1995 na společnost ČEDIČ Dobkovičky a.s.; k tomuto převodu vydal souhlas obvodní báňský úřad (jedná se o rozhodnutí Obvodního báňského úřadu v Mostě ze dne 27. 4. 1995, č. j. 1395/95). Následně byly dobývací prostory převedeny na základě smlouvy ze dne 8. 6. 2001 ze společnosti ČEDIČ Dobkovičky a.s. na společnost KÁMEN Zbraslav, a.s. (OZNŘ), k čemuž byl rovněž vydán souhlas příslušného obvodního báňského úřadu (jedná se o rozhodnutí ze dne 13. 6. 2001, č. j. 2197/01). Posledně uvedený subjekt (OZNŘ) je oprávněn dobývat v dobývacích prostorech dodnes.

[54] Krajský soud námitku stěžovatelky neshledal důvodnou s tím, že § 15a odst. 1 privatizačního zákona obsahoval přechodné roční období, ve kterém mohl nabyvatel podnikat v nezměněném rozsahu jako původní nabývaný podnik, aby byla zachována kontinuita privatizovaných podniků. V daném případě tak byl § 15a odst. 1 privatizačního zákona ve vztahu speciality k § 27 odst. 7 horního zákona, a souhlas příslušného báňského úřadu tak nebyl při privatizačním převodu vyžadován. Oproti tomu stěžovatelka v podané kasační stížnosti tvrdí, že se § 15a odst. 1 privatizačního zákona na převod dobývacího prostoru neaplikuje; toto ustanovení se podle stěžovatelky nevztahuje na souhlas vydávaný podle § 27 odst. 7 horního zákona. A jelikož nebyl souhlas při privatizaci státního podniku (při uzavření smlouvy ze dne 15. 1. 1995) udělen, namítala stěžovatelka, že tento souhlas není podmínkou převodu ani ke smlouvě ze dne 29. 5. 1997, kterou uzavřela se společností ČEDIČ Dobkovičky, a.s.

[55] K totožné námitce stěžovatelky Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 4 As 200/2022-42, bod [38], uvedl: „Podle § 15a odst. 1 věty první privatizačního zákona, po dobu jednoho roku od uzavření smlouvy o prodeji majetku privatizovaného podniku nebo o vkladu majetku privatizovaného podniku do obchodní společnosti od vzniku této obchodní společnosti může nabyvatel podnikat v rozsahu, ve kterém k tomu byl oprávněn tento podnik. Ze znění tohoto zákonného ustanovení pro účely nyní posuzované věci jednoznačně vyplývá, že společnost A. G. Service s.r.o. a Ing. Libor Veselý jako nabyvatelé státního podniku Kamenolom Dobkovičky byli po dobu jednoho roku od uzavření smlouvy o prodeji podniku ze dne 15. 1. 1995 oprávněni podnikat ve stejném rozsahu jako byl tento privatizovaný podnik, tedy včetně práva k dobývání v předmětných dobývacích prostorech. Na základě této smlouvy došlo k převodu dobývacích prostor na uvedené subjekty bez nutnosti předchozího souhlasu příslušného orgánu báňské správy, a to přímo na základě § 15a odst. 1 privatizačního zákona, který byl ve vztahu speciality k ustanovení § 27 odst. 7 horního zákona, jak správně dovodil krajský soud.“

[56] Nejvyšší správní soud na toto odůvodnění odkazuje a zdůrazňuje, že smyslem privatizačního zákona bylo (zjednodušeně řečeno) přispět k vytvoření tržního hospodářství stanovením podmínek převodu dosavadního prakticky výlučného státního vlastnictví výrobních prostředků na vlastnictví soukromé (viz obecnou část důvodové zprávy k privatizačnímu zákonu, sněmovní tisk č. 257). V této části tak pátý senát souhlasí s tím, že privatizační zákon je ve vztahu speciality k § 27 odst. 7 horního zákona – nikoli však v tom smyslu, že by jinak vyžadovaný souhlas s převodem dobývacího prostoru spadl pod „rozsah podnikání“ oprávněné organizace, ale v tom smyslu, že privatizace jako taková představovala zvláštní způsob nabytí práv a povinností. A pokud zákonodárce ve zvláštním předpise

nestanovil podmínku předchozího souhlasu (jako to činí v „obecné úpravě“ obsažené v horním zákoně), nebyl tento souhlas vyžadován.

[57] K tomu Nejvyšší správní soud dále dodává, že argumentace stěžovatelky stran neaplikovatelnosti privatizačního zákona (resp. absencí souhlasu při privatizačním převodu) je do určité míry vnitřně rozporná. Na jednu stranu totiž stěžovatelka naznačuje, že souhlas byl nutný i při privatizaci státního podniku. Na druhou stranu se však stěžovatelka domáhá vydání souhlasu ke smlouvě, kterou uzavřela se společností ČEDIČ Dobkovičky, a.s., s argumentací, že tento souhlas má pouze evidenční charakter. Společnost ČEDIČ Dobkovičky, a.s. přitom nabyla dobývací prostory od subjektů, které státní podnik privatizovaly (A. G. Service s.r.o. a Ing. Libor Veselý – Stavební firma Veselý). Stěžovatelka tak rozporuje počátek „převodního řetězce“, současně však tvrdí, že na konci téhož „převodního řetězce“ vystupuje ona sama jako organizace oprávněná v daných dobývacích prostorech dobývat. Ani s touto námitkou proto nemůže být úspěšná.

5. Závěr a náklady řízení

[58] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. poslední věty zamítl.

[59] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu náhradu nákladů řízení Nejvyšší správní soud nepřiznal. Osobě zúčastněné na řízení soud žádnou povinnost neuložil, proto na náhradu nákladů řízení nemá právo (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 23. února 2024

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu